

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BROJ: 89 1 Rs 036082 21 Rev
Banjaluka, 18.08.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Tanje Bundalo kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Violande Šubarić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja G.B., zastupan po punomoćniku M.A., advokatu iz S., protiv tuženog Univerzitet u I.S., I.S., zastupan po punomoćniku E.M., advokatu iz P., radi zaštite prava iz radnog odnosa, odlučujući o reviziji tužioca protiv presude Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 89 1 Rs 036082 20 Rsž od 18.11.2020. godine, na sjednici održanoj dana 18.08.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Sokocu, Odjeljenje u Istočnom Sarajevu broj: 89 1 Rs 036082 16 Rs od 11.04.2019. godine odlučeno je:

”Tužbeni zahtijev tužioca koji glasi:

Poništava se kao nezakonita odluka broj: ... od 28.10.2015 godine i Rješenje o prestanku radnog odnosa broj: ... od 03.06.2015 godine se odbija kao neosnovan.

Tužbeni zahtijev tužioca koji glasi:

Poništava se odluka Senata tužene broj: ... od 21.01.2015 godine, kojim se poništava konkurs objavljen u dnevnom listu G.S. dana 18.06.2014 godine, te se dosljedno tome obavezuje tužena da po javnom konkursu objavljeno u G.RS dana 18.06.2014 godine, izvrši ponovni izbor kandidata u skladu sa uslovima iz javnog konkursa, te se odbija sa troškovima parničnog postupka.

Obavezuje se tužilac da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 5.829,00 KM, sve u roku od 15 dana, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 89 1 Rs 036082 20 Rsž od 18.11.2020. godine žalba tužioca je odbijena i potvrđena presuda Osnovnog suda u Sokocu, Odjeljenje u Istočnom Sarajevu broj: 89 1 Rs 036082 16 Rs od 11.04.2019. godine.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepenu presudu pobija tužilac iz razloga povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda preinači, odnosno ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tuženi predlaže da se revizija odbaci, odnosno odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužioca da se poništi kao nezakonita odluka tuženog broj: ... od 28.10.2015. godine i Rješenje o prestanku radnog odnosa broj: ... od 03.06.2015 godine, da se poništi odluka Senata tužene broj: ... od 21.01.2015. godine, kojom je poništen konkurs objavljen u dnevnom listu G.S. dana 18.06.2014. godine i da se obaveže tuženi da po javnom konkursu objavljenom u G. RS dana 18.06.2014. godine, izvrši ponovni izbor kandidata u skladu sa uslovima iz javnog konkursa, te zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka.

Na osnovu izvedenih dokaza i rezultata cjelokupnog postupka prvostepeni sud je utvrdio da je tužilac zaključio sa tuženim dana 01.10.2009. godine, ugovor o radu na određeno vrijeme (pet godina), da je članom 3. navedenog ugovora propisano da radnik stupa na rad sa stručnm zvanjem docent; da rješenjem tužene broj:... od 03.06.2015. godine tužiocu prestaje radni odnos sa danom 30.06.2015. godine, a u obrazloženju ovog rješenja konstatovano je da je Univerzitet u I.S. raspisao konkurs za izbor – reizbor nastavnika na Pravnom fakultetu P., za užu naučnu oblast Građansko pravo, koji je objavljen u dnevnom listu G.S. dana 18.06.2014. godine, među kojima je prijavljen i tužilac, te da je Senat Univerziteta donio odluku kojim se poništava navedeni konkurs obzirom da ni jedan od kandidata prijavljenih na navedeni konkurs nije ispunjavao uslove; da je na rješenje o prestanku radnog odnosa tužilac uložio žalbu i da je Odlukom Upravnog odbora Univerziteta u I.S. od 28.10.2015. godine žalba tužioca odbijena iz razloga što nastavno - naučno vijeće Pravnog fakulteta P. nije utvrdilo prijedlog kandidata za izbor - reizbor nastavnika za užu naučnu oblast Građansko pravo, zbog čega je donesena odluka dana 22.01.2015. godine, kojom se poništava konkurs objavljen u dnevnom listu G.S. od 18.06.2014. godine; da iz iskaza svjedoka M.Ž. slijedi da je isti radio na Univerzitetu I.S., na Pravnom fakultetu od 2015. godine u zvanju nastavnika za predmet Međunarodnog privatnog prava uža naučna oblast Građansko pravo, oko tri školske godine, od 01.10.2015. godine, da se u vezi sa konkursom iz mjeseca juna - jula 2015. godine za izbor nastavnika iz Međunardnog privatnog prava, svjedok izjašnjava da je konkurisao zajedno sa kolegom Š., a da ni jedan nije izbran u zvanje za koje je raspisan konkurs iako su dugogodišnji redovni prof. na svojim fakultetima; da je u Izvještaju Komisije za prijavljene kandidate od 10.10.2014. godine, konstatovano: da su se na raspisani konkurs iz naučne oblasti Građansko pravo prijavili D.M.-B. i tužilac, da kandidat docent dr. B. G. nema doktorat nauka u Građansko pravnoj oblasti, niti tri naučna rada iz oblasti za koji se bira od posljednjeg izbora u nastavničko vijeće (2009. u zvanje docenta za naučnu oblast), te stoga ne ispunjava uslove za rezibor u zvanje docenta, da se svi radovi tužioca mogu se svrstati u oblast Poslovno pravo i Pravo privrednih društava, da je odluka Komisije donijeta jednoglasno; da iz raspisanog konkursa od 20.07.2016. godine iz oblasti Međunarodno pravo na koji oglas se nije prijavio tužilac, te Izvještaja komisije po tom konkursu slijedi da je izabran kandidat M.R. kao kandidat koji ispunjava sve uslove iz oblasti Međunarodnog prava.

Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je odbio postavljeni tužbeni zahtjev tužioca, pozivom na odredabu člana 83. Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik RS“, broj:73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16, 31/18, 26/19 i 40/20), kojim je propisano da se docent, kao akademsko osoblje univerziteta, bira na period od pet

godina, s mogućnošću ponovnog izbora, te odredbu člana 89. stav 4. istog zakona, kojom je propisano da, u slučaju da procedura izbora akademskog osoblja nije završena u roku od šest mjeseci, neće se pokretati postupak raskida ugovora o radu do okončanja postupka izbora, a najduže u roku od godinu dana od dana raspisivanja konkursa, nalazeći da nije došlo do izbora kandidata iz nastavno-naučne oblasti Građansko pravo, zbog čega je Senat Univerziteta donio odluku 21.01.2015. godine kojim se konkurs poništava, a tužiocu je, budući da procedura izbora nije završena u roku godinu dana, produžen ugovor o radu do 30.06.2015 godine.

Cijeneći da procedura izbora nije završena u roku od 6 mjeseci, odnosno godinu dana od raspisivanja konkursa, prvostepeni sud zaključuje da je po sistemu automatizma tužiocu produžen ugovor o radu do 30.06.2015. godine i da je tužena postupila u skladu sa zakonskim obavezama, ispoštovala procedure oko donošenja rješenja o prestanku radnog odnosa, pa je donio odluku kao u izreci prvostepene presude.

Drugostepeni sud je žalbu tužioca odbio i prvostepenu presudu potvrdio, temeljem odredbe člana 226. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP).

Obrazložio je da je tuženi raspisao konkurs za izbor - reizbor nastavnika za užu naučnu oblast Građansko pravo, na Pravnom fakultetu P., koji je objavljen u dnevnom listu G.S. dana 18.06.2014. godine, na koji se prijavio i tužilac, da je Senat Univerziteta donio odluku kojim se poništava navedeni konkurs obzirom da ni jedan od kandidata prijavljenih na navedeni konkurs nije ispunjavao uslove, da je tužilac iskoristio pravo na ulaganje pravnog lijeka na izbor kandidata, da je razmatrana njegova žalba i o istoj odlučeno, te dato obrazloženje o odbijanju žalbe i da je odluka o odbijanju žalbe dostavljena tužiocu, te da proizlazi da je tuženi prema tužiocu jednako postupao kao i prema drugim licama i da ni na koji način tužilac nije stavljen u nepovoljniji položaj u odnosu na druga lica.

Dalje drugostepeni sud zaključuje da tužilac nije učinio vjerovatnim da je, i na koji način, došlo do diskriminacije tužioca radnjama koje su konkretno poduzete od strane tuženog. Diskriminacijom se ne može smatrati donošenje pojedinačnih akata poslodavca kojima je rješavano o pravima, obavezama i odgovornostima iz radnog odnosa protiv kojih akata je tužilac imao pravo na zaštitu u postupcima propisanim posebnim zakonom, kao ni uskraćivanje i onemogućavanje prava utvrđenim zakonom i Opštim aktom čija se zaštita ostvaruje u postupku pred poslodavcem i pred nadležnim sudom, te se diskriminacijom ne mogu smatrati povremene razlike u mišljenjima, konflikti u vezi sa obavljanjem poslova i radnih zadataka, osim ako su imale za cilj povredu ili namjerno uvredu tužioca, a što iz provedenih dokaza ne proizilazi.

Odluke nižestepenih sudova su pravilne.

Prema činjeničnom utvrđenju nižestepenih sudova, tužilac je bio radnik tuženog po ugovoru o radu na određeno vrijeme od 01.10.2009. godine, primljen u radni odnos sa naučnim zvanjem docent. Tužilac se prijavio na raspisani konkurs od 18.06.2014. godine, za izbor nastavnika za užu naučnu oblast građansko pravo, na Pravnom fakultetu P. Na taj konkurs prijavila se pored tužioca i dr. D.M. – B., te je Komisija u svom Izvještaju jednoglasno zaključila da ni jedan od kandidata ne ispunjava uslove za izbor, navodeći konkretne razloge za takav svoj zaključak, nakon čega je Senat Univerziteta donio odluku 22.01.2015. godine da se taj konkurs poništi, na koju odluku je tužilac izjavio žalbu koja je odlukom istog organa od 30.4.2015. godine, odbijena.

Tuženi je nakon toga, 03.06.2015. godine, donio rješenje o prestanku radnog odnosa tužiocu u kome je navedeno da mu radni odnos prestaje sa danom 30.06.2015. godine, iz razloga što mu je ugovor o radu na određeno vrijeme istekao 25.06.2014. godine, ali da s obzirom na raspisani konkurs i provođenje konkursne procedure radni odnos prestaje sa navedenim datumom u smislu odredbe člana 89. Zakona o visokom obrazovanju.

Žalba tužioca protiv prvostepenog rješenja o prestanku radnog odnosa je odbijena odlukom Upravnog odbora tuženog od 28.10.2015. godine, iz čijeg obrazloženja proizlazi da je tužilac u žalbi protiv prvostepene odluke osporavao konkursnu proceduru i tvrdio da je ispunjavao uslove za izbor po tom konkursu, tvrdnjama da nije bilo uslova da se donese odluka o prestanku radnog odnosa.

Odredbom člana 89. Zakona o visokom obrazovanju, koji je bio na snazi u vrijeme donošenja rješenja čije poništenje tužilac traži, je bilo propisano da se u slučaju da procedura izbora akademskog osoblja nije završena u roku od 6 mjeseci, neće pokretati postupak raskida ugovora do okončanja postupka izbora najduže u roku od godinu dana, od dana raspisivanja konkursa.

Neosnovano se revizijom tužioca ukazuje na pogrešnu primjenu odredbe člana 89. stav 4. Zakona o visokom obrazovanju. Tužiocu je ugovor o radu na određeno vrijeme prestao istekom roka od 5 godina od dana zaključenja tako da je on po tom ugovoru trebao biti u radnom odnosu kod tuženog do 01.10.2014. godine. Međutim, postoji zakonska mogućnost da se u slučaju raspisanog konkursa ne pokrene postupak raskida ugovora o radu do okončanja postupka izbora, a najduže u roku od godinu dana od dana raspisivanja konkursa, kao što je u konkretnom slučaju tuženi i učinio. Kako na osnovu raspisanog konkursa nije donesena odluka o izboru tužioca (niti drugog lica), stekli su se uslovi da ugovor o radu odnosno radni odnos tužioca kod tuženog prestane.

Pogrešno tužilac smatra da u situaciji kada je poništen konkurs zbog toga što je zaključeno da niko od kandidata ne ispunjava tražene uslove, ne može biti primijenjena odredba člana 89. stav 4. Zakona o visokom obrazovanju, jer ta odredba govori da se neće pokretati postupak raskida ugovora o radu do okončanja postupka izbora, a najduže u roku od godinu dana od dana raspisivanja konkursa. To ne znači nužno da se po raspisanom konkursu mora donijeti odluka o izboru nekog lica, jer je postupak okončan i kada se konkurs poništi.

Tužilac je na taj način ostao u radnom odnosu kod tuženog i duže od vremena od onog predviđenog ugovorom o radu, jer su za to postojali razlozi utvrđeni ovim zakonom, pa se ne mogu prihvatiti prigovori tužioca da je takvo postupanje tuženog nezakonito, niti je ono na štetu tužioca. Takođe, nisu osnovani prigovori tužioca da je nastavljanjem ugovora o radu nakon perioda od pet godina, do prestanka radnog odnosa, trebalo tumačiti kao da je zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme (kakav zahtjev tužilac i ne postavlja), odnosno da je zaključen novi prećutni ugovor o radu i da isti nije mogao biti raskinut na način na koji je to tuženi učinio.

Radni odnos u visokoškolskoj ustanovi zasniva se na način propisan Zakonom o visokom obrazovanju, koji je u odredbi člana 97. propisao da akademsko osoblje zaključuje ugovor o radu sa visokoškolskom ustanovom na neodređeno ili određeno vrijeme, u skladu sa statutom te

ustanove, uz obavezu sprovođenja ponovnog izbora u isto ili izbora u više zvanje po isteku perioda na koji su izabrani.

Odredbom člana 96. Zakona o visokom obrazovanju propisano je da se u pogledu prava, obaveza i odgovornosti akademskog osoblja i drugih lica zaposlenih u visokoškolskoj ustanovi primjenjuju zakonski propisi kojima se uređuju radni odnosi, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno. Kako je u konkretnom slučaju prestanak ugovora o radu regulisan odredbama Zakona o visokom obrazovanju, materijalno pravo je pravilno primjenjeno, te je tuženi mogao otkazati ugovor o radu tužiocu.

Tužilac je u toku ove parnice postavio i zahtjev za poništenje odluke Senata od 21.01.2015. godine, kojom je poništen konkurs koji je objavljen 18.6.2014. godine i tražio da se tuženi obaveže da izvrši ponovni izbor kandidata po raspisanom konkursu.

Nije sporno da je na odluku Senata kojom se poništava konkurs tužilac izjavljivao žalbu i da je ta žalba tužioca odbijena odlukom Senata od 30.04.2015. godine.

Saglasno odredbi člana 95. Zakona o visokom obrazovanju kandidat može podnijeti zahtjev za preispitivanje odluke o izboru kandidata, a odluka Senata donesena po zahtjevu za preispitivanje je konačna i protiv iste se može pokrenuti upravni spor.

Prema tome, tužilac je imao mogućnost da protiv odluke Senata donesene po njegovom zahtjevu (odluke od 30.04.2015. godine, koja zajedno sa prvostepenom odlukom od 22.01.2015. godine čini pravno jedinstvo) pokrene upravni spor, što isti nije učinio, pa se valjanost te odluke ne može ispitivati u ovom parničnom postupku.

Tužilac tvrdi da je u postupku po konkursu od 18.06.2014. godine diskriminisan od strane članova Komisije, koja je bila zadužena za izbor po tom konkursu, te da su neki od članova komisije prema njemu diskriminatorno postupali i da odluka Komisije nije jednoglasno ni donesena.

Zakon o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 59/09 i 66/16, dalje: ZZZ) u odredbi člana 2. stav 1, diskriminaciju određuje kao različito postupanje uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi, na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditeta, starosne dobi, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze sa nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i pola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, polnih karakteristika, kao i svaku drugu okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemoguću ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života.

Neposredna diskriminacija, prema članu 3. stav 1. ZZZ postoji ako se lice ili grupa lica, zbog njihovog ličnog svojstva u istoj ili sličnoj situaciji, bilo kojim aktom, radnjom ili propuštanjem, stavljaju ili su stavljani u nepovoljniji položaj ili bi mogli biti stavljani u nepovoljniji položaj.

Članom 15. stav 1. ZZD propisano je, da u slučajevima kada lice ili grupa lica u svim postupcima predviđenim ovim zakonom, učine vjerovatnim da je došlo do diskriminacije, teret dokazivanja da nije došlo do diskriminacije leži na suprotnoj strani.

Pravilno nižestepeni sudovi zaključuju da iz izvedenih dokaza proizlazi da su članovi Komisije jednoglasno konstatovali da ni jedan od prijavljenih kandidata (pa ni tužilac) ne ispunjava uslove konkursa, tako da ne proizlaze tvrdnje tužioca o stavljanju u nejednak položaj i diskriminaciju učesnika tog konkursa od strane Komisije koja je ocjenjivala pristigle aplikacije, odnosno njenih pojedinih članova, na koju se poziva.

Takođe tužilac se pozivao da je u nejednak položaj stavljen i u odnosu na druga lica koja su bila učesnici drugih konkursa kod tuženog, konkretno u odnosu na lice L.R. po konkursu koji je objavljen 03.10.2012. godine, na kome tužilac nije ni bio učesnik.

Tužilac je u tom pogledu dostavio Izvještaj komisije po navedenom konkursu od 03.10.2012. godine, čija pravilnost se ne može ocjenjivati u ovoj parnici, niti se po ocjeni ovog suda iz tog Izvještaja može zaključiti o postojanju diskriminacije u odnosu na tužioca koji i nije bio učesnik tog konkursa 2012. godine, jer se prije svega radi o neadekvatnom komparatoru.

Kako tužilac nije učinio vjerovatnim da je, i na koji način, došlo do diskriminacije tužioca radnjama koje su poduzete od strane tuženog, pravilno su nižestepeni sudovi odbili tužbeni zahtjev, jer proizlazi da tužilac nije učinio vjerovatnim da je diskriminisan, dok je tuženi je dokazao da je pri donošenju spornog rješenja o otkazu ugovora o radu primjenio zakonsku normu.

Prema izloženom, ni ostali revizioni navodi tužioca, kojima se prigovara pravilnosti primjene odredaba parničnog postupka i materijalnog prava, nisu osnovani, slijedom čega je odlučeno kao u izreci, na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

Predsjednik vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost otppravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić